

EKONOMIE

GRAAD 10

Olimpiade Vraestel

Ronde Twee

Punte: 30

Tyd: 1 uur

Datum: 2 Augustus 2023

Instruksies

1. Vul antwoorde in op die ANTWOORDBLAD.
2. Onthou om jou persoonlike inligting volledig in te vul op die ANTWOORDBLAD.
3. Die ANTWOORDBLAD het 3 afdelings, maak seker dat jy die korrekte vak kies.
4. Elke vraag het 3 moontlike antwoorde (A B C D)
Slegs een antwoord is korrek.
Kleur die antwoord sirkel volledig in.
5. Sterkte!

BASIESE EKONOMIESE KONSEPTE

1. Watter van die volgende beskryf die verhouding tussen behoeftes, begeertes en skaarste van hulpbronne in die ekonomie die beste?

	Behoeftes en begeertes	Hulpbronne
A	Onbeperk	Beperk
B	Beperk	Onbeperk
C	Onbeperk	Onbeperk
D	Beperk	Beperk

2. Die fokus van makro-ekonomie kan die beste beskryf word as die studie van _____

- A hoe individuele firmas en huishoudings besluite neem.
- B die gedrag van individuele markte.
- C die breër ekonomie en sy prestasie.
- D die uitwerking van regeringsregulasies op prysbepaling.

3. Watter van die volgende beskryf die verhouding tussen mikro-ekonomie en makro-ekonomie die beste?

- A Mikro-ekonomie en makro-ekonomie is nie verwant nie.
- B Mikro-ekonomie is 'n subdeel van makro-ekonomie.
- C Makro-ekonomie is 'n subdeel van mikro-ekonomie.
- D Mikro-ekonomie en makro-ekonomie is skeibare, maar verwante studierigtings.

4. Watter van die volgende is 'n voorbeeld van 'n positiewe ekonomiese verklaring?

- A Die minimum loon moet verhoog word tot R15 per uur om armoede te verminder.
- B 'n Verhoging in rentekoerse sal lei tot 'n afname in investering.
- C Dit is onregverdig dat sommige mense meer geld verdien as ander.
- D Die regering moet subsidies aan boere verskaf om landbouproduksie aan te moedig.

5. Watter van die volgende is 'n beperking van positiewe ekonomie?

- A Dit is gefokus op empiriese bewyse en etiese oorwegings.
- B Dit is gebaseer op subjektiewe menings en waardes eerder as objektiewe data.
- C Dit kan nie definitiewe antwoorde op ekonomiese vrae verskaf nie.
- D Dit gaan slegs oor normatiewe stellings oor wat gedoen moet word.

BASIESE EKONOMIESE PROBLEEM

6. Wat is die term wat gebruik word om die beperkte hulpbronne wat beskikbaar is om aan onbeperkte behoeftes te voldoen, te beskryf?
- A Skaarsheid
 - B Geleentheidskoste
 - C Produksiemoontlikheidskurwe
 - D Marginale analise
7. 'n Voorbeeld van 'n geleentheidskoste is die koste van _____
- A die aanstelling van 'n bykomende werker.
 - B grondstowwe wat in produksie gebruik word.
 - C die huur van 'n fabriek.
 - D die een produk bo die ander produseer.
8. Watter van die volgende beskryf die verskil tussen 'n openbare produk en 'n private produk die beste?
- A 'n Openbare produk word deur die regering verskaf, terwyl 'n private produk deur individue of firmas verskaf word.
 - B 'n Openbare produk is beskikbaar vir almal, terwyl 'n private produk slegs beskikbaar is vir diegene wat 'n behoefte daaraan het.
 - C 'n Openbare produk is nie-uitsluitbaar en nie-wedywerend, terwyl 'n private produk uitsluitbaar en wedywerend is.
 - D 'n Openbare produk is altyd gratis, terwyl 'n private produk altyd 'n prys het.
9. Watter van die volgende produksiefaktore verwys na die gereedskap, toerusting en masjinerie wat in die produksieproses gebruik word?
- A Grond
 - B Arbeid
 - C Kapitaal
 - D Entrepreneurskap
10. Watter van die volgende is 'n voorbeeld van betaling aan kapitaal?
- A Rente
 - B Huur
 - C Lone
 - D Tantieme

DIE SIRKELVLOEIMODEL

11. In die sirkelvloeimodel word huishoudings die beste beskryf as entiteite wat _____
- A produkte en dienste produseer.
 - B produkte en dienste verbruik.
 - C produksiefaktore in diens neem.
 - D lenings verskaf.
12. Watter van die volgende is 'n voorbeeld van 'n lekkasie in die sirkelvloeimodel?
- A Huishoudings spandeer geld op produkte en dienste.
 - B Firms betaal lone aan werkers.
 - C Die regering bestee geld aan openbare produkte en dienste.
 - D Huishoudings spaar geld in banke.
13. Watter van die volgende is 'n voorbeeld van 'n faktorbetaling in die sirkelvloeimodel?
- A 'n Firma wat huur betaal vir sy kantoorruimte.
 - B 'n Huishouding wat vir kruidentersware by die supermark betaal.
 - C 'n Pensioenaris wat 'n staatstoelaag ontvang.
 - D 'n Bank wat 'n lening aan 'n firma verskaf.
14. Wat is die verband tussen die produkmark en die faktormark in die sirkelvloeimodel?
- A Die produkmark is waar produkte en dienste geproduseer word en die faktormark is waar huishoudings hierdie produkte en dienste koop.
 - B Die produkmark is waar huishoudings produkte en dienste koop en die faktormark is waar ondernemings hulpbronne koop.
 - C Die produkmark is waar huishoudings hul arbeid verkoop en die faktormark is waar ondernemings hierdie hulpbronne koop.
 - D Die produkmark en die faktormark is dieselfde in die sirkelvloeimodel.
15. 'n Toename in staatsbesteding sal _____
- A die vlak van lekkasies in die sirkelvloeimodel verhoog.
 - B die vlak van insputtings in die sirkelvloeimodel verhoog.
 - C geen effek op die sirkelvormige vloei-model nie hê nie.
 - D 'n verskuiwing in die ligging van die faktormark in die sirkelvloeimodel veroorsaak.

BESIGHEIDSIKLUSSE

16. Wat is 'n besigheidsiklus?
- A 'n Tydperk van hoë ekonomiese groei en lae werkloosheid.
 - B 'n Tydperk van lae ekonomiese groei en hoë werkloosheid.
 - C 'n Herhalende patroon van uitbreiding en inkrimping in ekonomiese aktiwiteit.
 - D 'n Skielike daling in ekonomiese aktiwiteit gevolg deur 'n lang tydperk van herstel.
17. Wat is die verskil tussen 'n resessie en 'n depressie?
- A 'n Resessie is 'n ligte inkrimping in ekonomiese aktiwiteit, terwyl 'n depressie 'n volgehoue inkrimping is.
 - B 'n Resessie is 'n lang tydperk van lae ekonomiese groei, terwyl 'n depressie 'n kort tydperk van hoë ekonomiese groei is.
 - C 'n Resessie is 'n tydperk van hoë inflasie, terwyl 'n depressie 'n tydperk van lae inflasie is.
 - D 'n Resessie en 'n depressie is dieselfde.
18. Hoe sal 'n toename in verbruikersbesteding die sakesiklus beïnvloed?
- A Dit sal die waarskynlikheid van 'n resessie verhoog.
 - B Dit sal die waarskynlikheid van 'n depressie verhoog.
 - C Dit sal die waarskynlikheid van 'n uitbreiding verhoog.
 - D Dit sal geen uitwerking op die sakesiklus hê nie.
19. Watter een van die volgende opsies sal oor die algemeen beskou word as die doeltreffendste beleid om die effek van 'n resessie te verminder?
- A Vermeerder staatsbesteding aan infrastruktuurprojekte.
 - B Verminder belasting op besighede.
 - C Verhoog die geldvoorraad.
 - D Verlaag rentekoerse.

DINAMIKA VAN MARKTE

20. Wat is die verband tussen marginale nut en totale nut?
- A Marginale nut is altyd groter as totale nut.
 - B Totale nut is altyd groter as marginale nut.
 - C Marginale nut dra by tot die totale nut totdat die totale nut 'n maksimum bereik, waarna marginale nut negatief word.
 - D Marginale nut en totale nut is nie verwant nie.

21. Hoe ken 'n markeconomie hulpbronne toe?
- A Deur regeringsbeplanning en -beheer.
 - B Deur mededinging tussen kopers en verkopers.
 - C Deur staatsubsidies en toelaes.
 - D Deur lukrake besluite wat geneem word deur invloedryke individue.
22. Waarom kan 'n markeconomie periodes van inflasie of resessie ervaar?
- A Regeringsinmenging ontwrig die vrye mark.
 - B Besighede werk saam om pryse kunsmatig te verhoog.
 - C Verbruikersvraag oorskry die aanbod.
 - D Lone en pryse is onbuigsaam en reageer nie op marktoestande nie.
23. 'n Verskuiwing van die vraagkurwe vir 'n produk word veroorsaak deur 'n verandering in die _____
- A prys van die produk.
 - B inkomste van verbruikers.
 - C prys van 'n komplementêre produk.
 - D prys van 'n substituuatprodukt.
24. Wat sal met die mark vir hibriede motors gebeur as die prys van petrol aansienlik styg?
- A Die vraag na hibriede motors sal afneem, wat sal veroorsaak dat die ewewigsprys en -hoeveelheid daal.
 - B Die vraag na hibriede motors sal toeneem, wat sal veroorsaak dat die ewewigsprys en -hoeveelheid toeneem.
 - C Die aanbod van petrolmotors sal daal, wat sal veroorsaak dat die ewewigsprys en -hoeveelheid toeneem.
 - D Die aanbod van petrolmotors sal toeneem, wat sal veroorsaak dat die ewewigsprys en -hoeveelheid daal.

PRODUKSIEMOONTLIKHEIDSKURWE

25. Die doel van 'n produksiemoontlikheidskurwe kan die beste beskryf word as 'n illustrasie van die _____
- A skaarste aan hulpbronne relatief tot onbeperkte behoeftes.
 - B maksimum moontlike produksie van produkte en dienste gegewe die beskikbare hulpbronne.
 - C geleentheidskoste om een produk of diens bo 'n ander te lewer.
 - D bykomende koste om nog een eenheid van 'n produk of diens te produseer.

26. Gegewe 'n produksiemoontlikheidskurwe vir twee produkte, as 'n land tans op 'n punt binne die kromme produseer, impliseer dit dat die land _____
- A die optimale kombinasie van die twee produkte produseer.
 - B al sy hulpbronne doeltreffend gebruik.
 - C meer van die een produk kan produseer sonder om die ander op te offer.
 - D nie meer van een van die twee produkte kan produseer nie.
27. Wat impliseer dit van 'n land se hulpbronne as 'n land se produksiemoontlikheidskurwe vir twee produkte na buite skuif?
- A Die land het minder hulpbronne beskikbaar vir produksie.
 - B Die land het meer hulpbronne beskikbaar vir produksie.
 - C Die land het minder doeltreffend geraak in die gebruik van sy hulpbronne.
 - D Die land se hulpbronne het duurder geword.
28. 'n Land kan óf 100 eenhede van produk A óf 200 eenhede van produk B produseer. Die geleentheidskoste om een eenheid A te produseer is 2 eenhede B. Wat is die geleentheidskoste om een eenheid B te produseer?
- A 0,5 eenhede van A.
 - B 1 eenheid van A.
 - C 2 eenhede van A.
 - D 4 eenhede van A.

DIE OPENBARE SEKTOR

29. Waarom bestaan die openbare sektor?
- A Om produkte en dienste te lewer wat die private sektor onwillig, of nie in staat is om te lewer nie.
 - B Om winste vir die regering te genereer en om die belastinglas te verminder.
 - C Om mededinging in die private sektor uit te skakel en die pryse van produkte te reguleer.
 - D Om ekonomiese ongelykheid te bevorder.
30. Watter van die volgende is 'n voorbeeld van 'n oordragbetaling van die regering?
- A Betaal vir 'n openbare park.
 - B Die verskaffing van befondsing vir 'n universiteit.
 - C Betaal vir werkloosheidsvoordele.
 - D Die verskaffing van belastingtoegewings aan besighede.